

Rozwój rynku: Ekstrakty garbników i barwniki (CN 32) — 2015–2025

Wstęp

Niniejszy raport analizuje wymianę Unii Europejskiej z krajami spoza UE w zakresie działu 32 (ekstrakty garbników, barwniki, pigmenty, farby, lakiery, kity i atramenty) na podstawie rocznych danych za okres 2015–2025. Opiera się na danych opublikowanych w Handlu ogólnym. Przedstawione liczby pochodzą wyłącznie z udostępnionego zestawu danych.

1. Odwrócenie trendów wolumenowych i dynamiczny wzrost jednostkowych wartości eksportu

Wartość eksportu UE wzrosła jedynie o 6,2%, lecz w tym samym czasie wolumen zmalał o 23%.

Ceny jednostkowe eksportu wzrosły o 37,9%, odzwierciedlając przesunięcie w stronę produktów wyżej marżowych.

Import do UE rósł wolumenowo o 45,5%, ale spadek cen jednostkowych o 16,5% wskazuje na pozyskiwanie tańszych dostaw.

Nadwyżka handlowa UE skurczyła się o 10,3%, mimo utrzymania dodatniego salda.

Całościowy obraz wymiany ujawnia głęboką rozbieżność między zmianami ilości a wartości jednostkowej. Poniższa tabela podsumowuje kluczowe wskaźniki.

Wskaźnik	2015	2025	Zmiana
Eksport – wartość (mld EUR)	12,12	12,87	+6,2%
Eksport – ilość (tys. ton)	4 104	3 161	–23,0%
Eksport – cena jednostkowa (EUR/kg)	2,95	4,07	+37,9%
Import – wartość (mld EUR)	6,28	7,64	+21,5%
Import – ilość (tys. ton)	1 244	1 809	+45,5%
Import – cena jednostkowa (EUR/kg)	5,05	4,22	–16,5%
Saldo handlowe (mld EUR)	5,83	5,23	–10,3%

Strona eksportowa charakteryzuje się więc głębokim spadkiem tonażu (–23,0%) przy jednoczesnym silnym wzroście przeciętnej ceny za kilogram (+37,9%). Zjawisko to sugeruje koncentrację na droższych, specjalistycznych produktach (farby, atramenty) oraz efekt inflacji kosztowej, który pozwolił producentom europejskim podnieść ceny. W imporcie nastąpił odwrotny ruch: ilość sprowadzanych towarów wzrosła o 45,5%, a ich średnia cena spadła o 16,5%, co świadczy o szerszym dostępie do tańszych surowców i półproduktów barwiących, zwłaszcza z Azji.

Dodatnia nadwyżka handlowa UE obniżyła się z 5,83 mld EUR w 2015 r. do 5,23 mld EUR w 2025 r. (spadek o 10,3%), ponieważ wartość importu rosła szybciej niż eksportu (odpowiednio +21,5% wobec +6,2%).

2. Geopolityka i restrukturyzacja partnerów handlowych

Załamanie eksportu do Rosji (–95,1%) całkowicie zmieniło mapę odbiorców.

Znaczenie Wielkiej Brytanii jako dostawcy i odbiorcy systematycznie malało.

Stany Zjednoczone, Turcja i Serbia odnotowały najsilniejsze wzrosty po obu stronach wymiany.

Koncentracja dostawców importu spadła o 31%, zwiększając odporność łańcucha dostaw.

Obroty z głównymi partnerami pozawspólnotowymi uległy głębokim przetasowaniom (tabela poniżej). Najbardziej drastyczną zmianą było praktyczne wygaszenie eksportu do Federacji Rosyjskiej – z 1,08 mld EUR w 2015 r. do zaledwie 52 mln EUR w 2025 r. (–95,1%). Było to konsekwencją sankcji nałożonych po inwazji na Ukrainę. Według danych o wstrząsach podaźowych eksport do Rosji odnotował w tym okresie spadek ilości o 97,9%, a średnia cena realizowanych (szczątkowych) transakcji wzrosła ponad trzykrotnie. Zmienność rosyjskiego rynku mierzona współczynnikiem zmienności (CV) ilości wynosi 0,68 – najwięcej spośród głównych odbiorców (Zmienność).

Równolegle postępował spadek znaczenia Wielkiej Brytanii – zarówno w eksporcie, jak i imporcie obroty skurczyły się o ok. 16%. Wartość unijnego eksportu na Wyspy Brytyjskie spadła z 1,88 mld EUR do 1,58 mld EUR, a importu z 1,98 mld EUR do 1,67 mld EUR.

Na miejsce tych rynków wkroczyli inni partnerzy. Stany Zjednoczone stały się największym odbiorcą unijnych towarów z tego działu – eksport wzrósł o 53,1%, osiągając 1,58 mld EUR w 2025 r., praktycznie zrównując się z Wielką Brytanią. Po stronie importu silnie

zyskały Chiny (+47,2%, do 1,12 mld EUR), Serbia (+408,1%) i Turcja (+201,4%), podczas gdy udział USA w imporcie zwiększył się o 43,1%. Dynamicznie rosły także dostawy z Serbii (głównie barwniki i pigmenty) – z 12,4 mln EUR do 62,8 mln EUR.

Partner	Eksport 2015 (mln EUR)	Eksport 2025 (mln EUR)	Zmiana	Import 2015 (mln EUR)	Import 2025 (mln EUR)	Zmiana
Wielka Brytania	1 885	1 577	–16,3%	1 982	1 668	–15,9%
Turcja	876	1 178	+34,5%	85	256	+201,4%
Rosja	1 078	52	–95,1%	–	–	–
Stany Zjednoczone	1 031	1 578	+53,1%	622	891	+43,1%
Chiny	771	815	+5,6%	759	1 118	+47,2%
Szwajcaria	636	717	+12,7%	823	811	–1,4%
Norwegia	300	355	+18,2%	–	–	–
Serbia	–	–	–	12	63	+408,1%

Źródło: Główni partnerzy

Efektom tych zmian jest wyraźna dywersyfikacja źródeł importu. Indeks Herfindahla-Hirschmana (HHI) dla wartości importu obniżył się z 1 588 do 1 091 (–31,3%), co oznacza mniejszą zależność od pojedynczych dostawców (Koncentracja). W eksporcie koncentracja pozostała względnie stabilna (spadek HHI jedynie o 8,4%).

Do ewolucji przyczyniły się także szoki cenowe. W 2022 r. ceny importowe z Wielkiej Brytanii przejściowo wzrosły o 11,4%, a ceny eksportowe do tego kierunku – o 17,0%. W imporcie z USA w 2018 r. nastąpił gwałtowny spadek przeciętnej ceny o 44,9% przy równoczesnym skoku wolumenu, sygnalizujący przestawienie się na tańszy asortyment (wstrząsy cenowe).

3. Struktura produktowa i zmiany w specjalizacji państw członkowskich

Farby na bazie polimerów (3208) i kity/masy uszczelniające (3214) dominują w eksporcie, a atramenty (3215) i barwniki nieorganiczne (3206) w imporcie.

Ceny eksportowe atramentów i farb rosły najsilniej, podbijając wartość sprzedaży mimo mniejszych ilości.

Niemcy i Włochy pozostają czołowymi eksporterami, ale największą specjalizację wykazują Luksemburg, Belgia i Estonia.

Po stronie importu rola Niemiec gwałtownie zmalała, a kluczowymi bramami stały się Holandia i Belgia.

Rozkład wartości handlu według podpozycji CN ujawnia wyraźną specjalizację po obu stronach wymiany (Porównanie segmentów).

Podpozycja CN	Wartość eksportu 2025 (mln EUR)	Wartość importu 2025 (mln EUR)
3208 Farby i lakiery (środowisko niewodne)	2 981	778
3214 Kity, masy uszczelniające	2 099	648
3215 Atramenty i tusze	1 591	1 891
3209 Farby i lakiery (środowisko wodne)	1 349	332
3206 Barwniki nieorganiczne	1 280	1 642
3204 Barwniki organiczne syntetyczne	–	1 300
3207 Pigmenty, emalie szklarskie	1 002	234

W eksporcie przodują produkty o wyższej wartości dodanej – farby niewodne (3208) z prawie 3 mld EUR oraz kity i masy uszczelniające (3214) z 2,1 mld EUR. Atramenty (3215) – trzeci co do wielkości segment wywozowy – odnotowały w badanym okresie wzrost ceny jednostkowej z 8 915 EUR/t do 11 291 EUR/t (+26,6%), co przy spadającej ilości pozwoliło utrzymać wysoką wartość eksportu.

W imporcie największą pozycję zajmują atramenty (1,89 mld EUR) oraz barwniki nieorganiczne (3206 – 1,64 mld EUR), których wolumen w ciągu dekady wzrósł z 285 tys. ton do 614 tys. ton (+115%), a udział w wartości całego importu był dominujący. Barwniki organiczne syntetyczne (3204) pozostały znaczącym składnikiem po stronie zaopatrzenia, lecz ich wartość spadła z 1,46 mld EUR do 1,30 mld EUR.

Z perspektywy poszczególnych krajów UE największymi eksporterami pozostają Niemcy (4,31 mld EUR w 2025 r., -5,0% wobec 2015 r.), Włochy (1,42 mld, +14,6%), Hiszpania (1,40 mld, +8,7%), Holandia (1,37 mld, +14,3%) oraz Belgia (1,15 mld, +29,8%). Jednak to Luksemburg, Belgia, Estonia i Słowenia wykazują najwyższą relatywną specjalizację eksportową mierzoną wskaźnikiem RSCA (odpowiednio 0,39, 0,24, 0,24 i 0,20 w 2025 r.) (Specjalizacja). Oznacza to, że w tych gospodarkach dział 32 ma nadreprezentatywne znaczenie w eksporcie pozawspólnotowym.

Po stronie importu zaszła wyraźna przebudowa kanałów dystrybucji. Niemcy, które w 2015 r. odbierały najwięcej towarów z tego działu (2,26 mld EUR), zredukowały przywóz do 1,69 mld EUR (-25,1%). Jednocześnie Holandia zwiększyła import o 45,6% (do 1,33 mld), a Belgia aż o 297,6% (do 1,17 mld). Wskazywać to może na przesunięcie centrów logistycznych dla chemikaliów barwiących do portów w Rotterdamie i Antwerpii. Polska zwiększyła import o 66,4%, co odzwierciedla rosnące potrzeby krajowego przemysłu farb i lakierów.

Podsumowanie

Handel UE produktami działu 32 (barwniki, farby, atramenty i pokrewne) w latach 2015–2025 charakteryzował się fundamentalnym rozdziwieniem między eksportem a importem. Eksport utrzymał dodatnie saldo i wysoką wartość głównie dzięki wzrostowi cen jednostkowych (+37,9%), co rekompensowało spadek wolumenu (-23,0%). Import rósł natomiast masowo (+45,5%), przy tańszych dostawach z Azji i Bałkanów, co doprowadziło do obniżenia przeciętnych cen importowych. Szok wywołany sankcjami na Rosję praktycznie zlikwidował jeden z najważniejszych rynków eksportowych (spadek o 95,1%), a jego miejsce zajęły Stany Zjednoczone i Turcja. Spadek znaczenia Wielkiej Brytanii oraz rosnąca dywersyfikacja dostawców importu (HHI -31%) zwiększyły odporność wymiany. Struktura produktowa pozostała zdominowana przez farby, kity i atramenty, przy czym najwyższą specjalizację eksportową wykazują mniejsze gospodarki (Luksemburg, Belgia, Estonia). Wewnątrz UE widać przesunięcie centrów importowych z Niemiec do Holandii i Belgii, co zmienia mapę logistyczną sektora.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.